

પ્રથમ લેખિત કસોટી-૨૦૧૫

તારીખ : ૨૬/૧૦/૨૦૧૫

ધોરણ-૬

સમય : ૧૧:૦૦ થી ૧૪:૦૦

વાર : સોમવાર

વિષય : ગુજરાતી

કુલ ગુણ : ૮૦

વિદ્યાર્થીનું નામ : _____ બેઠક નંબર : _____

સૂચનાઓ : (૧) પ્રશ્નોના જવાબ અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવાના રહેશે.

પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચે આપેલાં પ્રશ્નોના જવાબ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો. (10)

- (૧) દુકાનદારને યુવકનો કયો ગુણ સ્પર્શી ગયો ?
(ક) સ્વચ્છતાનો (ખ) નમ્રતાનો (ગ) ખુમારીનો (ઘ) વફાદારીનો
- (૨) રવિશંકર વ્યાસને 'મહારાજ' નું બિરુદ કોણે આપ્યું ?
(ક) રાજાએ (ખ) બ્રાહ્મણોએ (ગ) લોકોએ (ઘ) બહારવટીયાઓએ
- (૩) ધીમે-ધીમે રાજકીય પ્રવૃત્તિના સ્થાને મહારાજના જીવનમાં-શાનો પ્રવેશ થયો ?
(ક) રાજસત્તાનો (ખ) લોકપ્રવૃત્તિનો
(ગ) ધાર્મિક પ્રવૃત્તિનો (ઘ) આર્થિક પ્રવૃત્તિનો
- (૪) કવિએ કઈ મોસમને 'મહેનતની મોસમ' કહી છે ?
(ક) લાગવાની (ખ) વસંતઋતુની (ગ) ચોમાસાની (ઘ) શિયાળાની
- (૫) 'કપાળમાં ઊગે વાળ તો ભાલમાં ઊગે ઝાડ' - આ પંક્તિને શું કહેશે ?
(ક) રૂઢિપ્રયોગ (ખ) કહેવત (ગ) વિચાર વિસ્તાર (ઘ) કવિતા
- (૬) કવિ 'સંતબાલ' કોને અજવાળવાનું કહે છે ?
(ક) ઓરડાને (ખ) શેરીને (ગ) અંતરને (ઘ) ગામને
- (૭) રાજ્ય પર કયા રાજાએ ચડાઈ કરી ?
(ક) બુંદેલ ખંડના (ખ) ઝારખંડના
(ગ) ઉત્તરખંડના (ઘ) પુષ્પખંડના
- (૮) ગોંદરે ઢોરને પાણી પીવા બનાવેલા કુંડને શું કહે છે ?
(ક) ખાડો (ખ) હવાડો (ગ) કુંડ (ઘ) જળવાડો
- (૯) વરસાદ વરસ્યા પછી સીમ કેવી બને છે ?
(ક) કંકુવરાણી (ખ) સોનાવરાણી (ગ) ઘઉંવરાણી (ઘ) રક્તવરાણી

(૨)

(૧૦) 'હિંદમાતાને સંબોધન' કાવ્ય કોને સંબોધીને લખાયું છે ?

(ક) ધરતીને

(ખ) હિન્દને

(ગ) હિન્દ માતાને

(ઘ) સૌ સંતાનોને

(બ) નીચેના ફકરામાં યોગ્ય વિરામચિહ્નો મૂકીને ફકરો ફરીથી લખો. (4)

એના નાક પાસે એક નાનો ઘસરકો થઈ ગયો શિલ્પીએ કહ્યું પેલા માણસે ફરીવાર ધ્યાનથી જોયું ત્યારે એને એ નાનો ઘસરકો દેખાયો એણે શિલ્પીને પૂછ્યું તમે આ મૂર્તિની સ્થાપના કઈ જગ્યાએ કરવાના છો.

(ક) નીચેની કહેવતોના અર્થ લખો. (2)

(૧) આપણે વેંત નમીએ તો કોઈ હાથ નમે.

(૨) ઉજ્જડ ગામમાં એરંડો પ્રધાન

પ્રશ્ન-૨ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો. (ગમે તે ત્રણ) (9)

(૧) ભારતભૂમિને કવિ માતા તરીકે કેમ સંબોધે છે ?

(૨) રવિશંકર મહારાજ 'મૂક સેવક' તરીકે શા માટે જાણીતા છે ?

(૩) હરખચંદને શા માટે શરમાવું પડ્યું ?

(૪) બાદશાહને પોતાનો દહાડો બગડશે એવું કેમ લાગ્યું ?

(બ) નીચે આપેલ વિભાગ 'અ' ને વિભાગ 'બ' સાથે યોગ્ય રીતે જોડો : (4)

'અ'

'બ'

(૧) હિંદમાતાને સંબોધન

(૧) ધીરુભાઈ પરીખ

(૨) રવિશંકર મહારાજ

(૨) સંતબાલ

(૩) લેખણ ઝાલી નો રહી

(૩) માણીશંકર ભટ્ટ 'કાન્ત'

(૪) પગલે પગલે

(૪) જોરાવરસિંહ જાદવ

(ક) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો લખો. (ગમે તે ત્રણ) (3)

(૧) આજીજી

(૨) નિરક્ષર

(૩) મોસમ

(૪) ઘેર્ય

પ્રશ્ન-૩ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર) (8)

(૧) હિંદમાતા સંતાનોનું પોષણ કેવી રીતે કરે છે ?

(૨) શિલ્પી શું કરી રહ્યો હતો ?

(૩) કહણસંગને કોણે ઠપકો આપ્યો ?

(૩)

(૪) રસ્તે ચાલતાં વચ્ચે શું શું આવે છે ?

(૫) સાહેબને આવતા જોઈ છોકરાં શું કરતાં ?

(બ) નીચેના વાક્યોમાંથી લીટી દોરેલા શબ્દની સંજ્ઞા ઓળખાવો. (4)

(૧) ઝાડ પર ઘણાં પંખી છે.

(૨) નર્મદા ગુજરાતની મોટી નદી છે.

(૩) મને મારી શાળા ગમે છે.

(૪) નવ્યાને ઊંઘ આવતી નથી.

(ક) નીચેનાં વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો. (4)

(૧) “બિરબલ, આને આ જવાબ શીખવનાર તારા સિવાય બીજો કોઈ ન હોય.”

(૨) “શેઠિયા ! તમે નેવાનાં પાણીએ હાથ ધોવો છો ને ?”

(૩) “મને હમણાં બીજી કોઈ વ્યક્તિની જરૂર નથી.”

(૪) “મંદિરમાં એક સરખી આ બે મૂર્તિઓની જરૂર છે ?”

પ્રશ્ન-૪ (અ) નીચેના આપેલા વિષયો પૈકી કોઈ એક વિષય પર નિબંધ લખો. (8)

(૧) મારી શાળા (૨) મારા ગામનું પાટર

(૩) મારું બાળપણ

(બ) નીચેના રૂઢિપ્રયોગના અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (ગમે તે બે) (4)

(૧) દિલ દ્રવી ઉઠવું (૨) લાગમાં આવવું

(૩) દહાડો બગડવો

(ક) શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (ગમે તે ચાર) (4)

(૧) કાળના જેવા મોં વાળુ

(૨) શાબાશી બદલ અપાતો પોશાક

(૩) માટીની ભીંતનું નાનું ઘર

(૪) જીવનનું મુખ્ય કર્તવ્ય

(૫) કણસલાં ગૂંદીને અનાજ કાઢવાની જગા

પ્રશ્ન-૫ (અ) નીચે આપેલા મુદ્દા પરથી વાર્તા લખી યોગ્ય શીર્ષક લખો. (8)

હરાણ અને કાગડો - મિત્ર - જંગલમાં સાથે - એકબીજા વિના ન રહેવું - મિત્રનું

માનવું - શિયાળનું આવવું - કાગડાને સમજ આવી જવી - હરાણને વાત કરવી -

(૪)

શિયાળની લાલચ - હરાણને ફસાવવું - કાગડાની ના - હરાણનું ન માનવું - જાળમાં ફસાવું - મિત્રની વાત યાદ આવવી - કાગડાનું આવવું - બચી જવું.

(બ) નીચે આપેલા શબ્દોને શબ્દકોશના ક્રમમાં ગોઠવો. (5)

યંત્ર, કર્તવ્ય, જીવનમંત્ર, આરોગ્ય, મૂર્તિ

(ક) નીચેના શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો આપો. (ગમે તે ત્રણ) (3)

(૧) સમાન

(૨) ધ્યાન

(૩) પરદેશ

(૪) આભ

Best Of Luck